

«Et trygt sted å være og sammen i naturen lære»

ÅRSPLAN

BARNEHAGEÅRET 2022-2023

BARNEHAGEN	3
ORGANISASJONSKART	7
INFORMASJON	8
ÅRSHJUL/KALENDER	13
VISJON OG KJERNEVERDIER	17
FAGLIG DEL	19
Livsmestring	19
Lek	19
Læring	21
Danning	22
Omsorg	23
Mobbing	24
Sosial kompetanse	26
«Lek Og Læring» Prosjekt	27
Planlegging, dokumentasjon og vurdering	28
OVERGANGER	29
Overgang barnehage og skole	30

BARNEHAGEN

Velkommen til Soltoppen barnehage i Sandefjord

Med utgangspunkt i Barnehageloven, rammeplanen for barnehager, Soltoppens visjon og kjerneverdier har vi utarbeidet denne årsplanen.

Vår årsplan har som mål å være et arbeidsverktøy for foresatte og ansatte. Den skal gi informasjon om hvordan vi jobber og hvilke verdier og holdninger som er viktig for oss. Vi har som mål å lage et pedagogisk miljø som ivaretar barn og voksne, og gir alle gode mestringsopplevelser.

Igjennom et godt anerkjennende pedagogisk miljø vil barn ha mulighet til å utvikle seg som individer med et godt selvilde og selvtillit. Mangfold, naturglede og menneskeverd er begreper vi setter høyt i barnehagen. Vi har et stort mangfold av voksne og barn, og ser dette som en ressurs for miljøet og kvaliteten i barnehagen. Vi er veldig stolte av barnehagen vår.

Barnehageloven

Barnehagen er underlagt lov om barnehager. Barnehageloven er de øverste juridiske rettsreglene som barnehagene i Norge styres etter og den fastsetter overordnede bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver.

Kommunen skal som offentlig myndighet påse at den enkelte barnehage drives etter lovens bestemmelser.

Les mer om Barnehageloven på: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng (KD, 2017). Disse fire verdiene gjenspeiler seg i vårt barnesyn hvor barn er verdifulle aktører i egen hverdag.

Formål med barnehagens årsplan

Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid er begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon

Årsplanen i Soltoppen barnehage skal synliggjøre hvordan barnehagen utfører barnehageloven i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet.
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Det synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen.
- Det gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier av barnehagen og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen. Årsplanen gir informasjon om hva vi jobber med og hvilke temaer og metoder vi velger. Årsplanen blir utarbeidet med frist 15.oktober hvert år og godkjennes av SU (samarbeidsutvalget).

Barnehagens formål og innhold

§ 1 Barnehagens formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

§ 2 Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) ved forskrift. Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold. Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten (BHL, 2018, § 1-2).

Presentasjon av barnehagen

Soltoppen barnehage A/S er en privat barnehage som åpnet 28. februar 2006.

Adresse:

Haneholmveien 126
3209 Sandefjord

E-mail:

post@soltoppenbarnehage.no

Hjemmeside:

www.soltoppenbarnehage.no

Åpningstider:

Kl. 07.15 – 16.30

Telefon:

33 47 52 38

Avdeling: 905 44 737

Kontor: 481 22 955

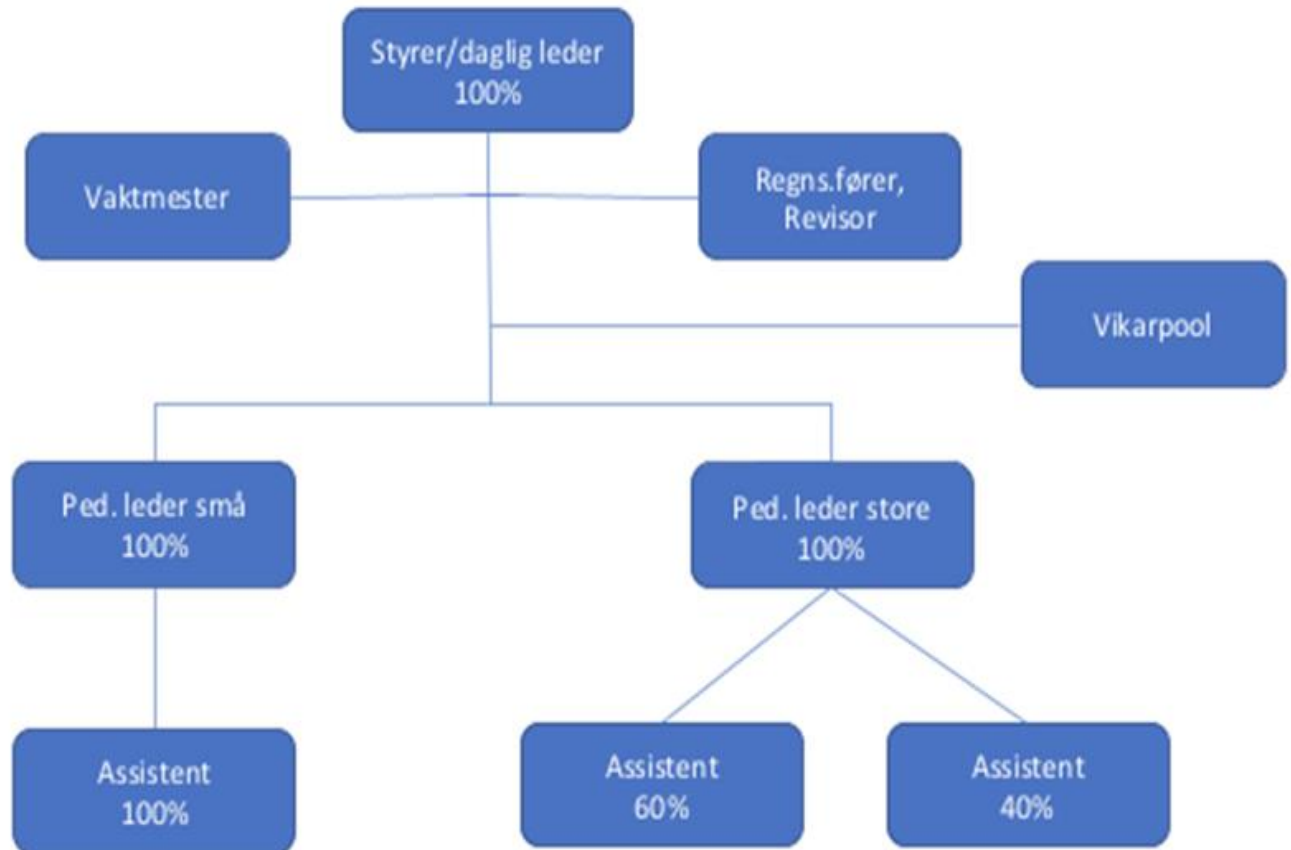
I 2021-2022 er fordelingen i Soltoppen slik:

Store Sol: 12 plasser (3-6 år)

Lille Sol: 6 plasser (0-3 år)

Barnehagen har en avdeling fordelt på to etasjer, i et koselig gult hus. Aldersgruppen er fra 0-6 år. Barnehagen ligger i et naturskjønt område, med fem mål tomt som barna kan boltre seg på. Barnehagen er omringet av landbruk, Granholmen strand og Marum skogsområde.

ORGANISASJONSKART

INFORMASJON

Fravær, sykdom og medisinerer

I Soltoppen barnehage må alle foresatte gi beskjed til barnehagen ved fravær før kl. 09.30 (kjernetid), uansett årsak.

Ved sykdom ønsker vi at dere sier noe om sykdommen på grunn av forebyggende smittevern i barnehagen. Det er allmenntilstanden som avgjør om barna skal være i barnehagen. Som hovedregel skal syke barn ha én frisk dag hjemme, før de kommer tilbake i barnehagen.

Se sidene: www.folkehelseinstituttet.no og www.helsedirektoratet.no

Foresatte er pliktige til å være tilgjengelige på telefonen når deres barn er i barnehagen. Barn som skal medisineres i barnehagen må fylle ut skjema for dette. Kontakt personalet for mer informasjon. Det gjøres individuelle avtaler for hvert enkelt barn.

Foreldresamarbeid

«Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit» (KD, 2017).

God dialog mellom barnehage og hjem er essensielt for et godt samarbeid. Vi i Soltoppen tilbyr en oppstarts-samtale for alle nye familier og i løpet av hvert barnehageår blir det kalt inn til to foreldresamtaler. Ved behov kan foreldre og barnehagen be om ekstra samtaler utenom de fastsatte. *«Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.»* (KD, 2017).

I det daglige fører vi muntlig tilbakemeldinger og vi ønsker det samme fra foresatte. I slutten av hver uke vil alle foresatte få en ukespost med teoretisk forankring som oppsummerer barnehagens satsningsområder. I tillegg stiller Soltoppen med et foreldremøte i halvåret.

FORELDREMEDVIRKNING

På foreldremøte gir vi rom til at foresatte kan komme med innspill som kan påvirke barnehagehverdagen vår.

«Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foresatte og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte» (KD,2017).

SU – Samarbeidsutvalget

Foreldre og foresatte i Soltoppen barnehage velger en SU-leder som representerer foreldregruppen. Samarbeidsutvalget er et samarbeidsorgan mellom foreldre, ansatte og barnehagens eier. Samarbeidsutvalget har rett til å uttale seg i saker som gjelder barnehagen. Det betyr at SU-leder skal videreformidle saker og forespørsler fra foresatte til styrer eller eier.

Eksempel på saker foreldre/foresatte kan ta opp:

- Overordnede mål og planer
- Pedagogisk organisering
- Utvikling av barnehageanlegget
- Trafikksikkerhet
- Håndtering av mobbing og uønsket adferd

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Kontaktinfo SU-leder og vara:

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens samarbeidsutvalg den:

SU-leder

Navn: Marielle Baumann Damgård

Tlf: 417 65 106

E-Mail: marielle_bd@hotmail.com

Vara

Navn: An Hoang Truong

Tlf: 478 53 363

E-Mail: an.hoang.truong@gmail.com

Samarbeid med andre instanser

Barnehagen samarbeider med et bredt spekter av instanser som Sandefjord kommune og barnehagemyndigheten. Vi samarbeider med:

- Foresatte
- Pedagogisk psykologisk tjeneste – PPT
- BUPA
- Helsestasjoner og helsesykepleiere
- Fysioterapeut
- Barnevernet i Sandefjord
- Skolen
- Politiet
- Brannvesenet

Dersom det er grunn til bekymring som gjelder barns utvikling, vil barnehagen i samarbeid med foreldre/foresatte kunne henvise til PPT i Sandefjord. PPT vil da foreta en sakkyndig vurdering og eventuelt gi tiltak om spesialundervisning. Før en eventuell henvisning til PPT benytter pedagogiske ledere seg av ulike kartleggingsverktøy som TRAS, Alle Med og Mio. Soltoppen følger opp om ulike stortingsmeldinger og offentlige utredninger under Kunnskapsdepartementet.

TRAS – Tidlig språklig registrering som gjelder for barn i alder 2-6 år.

Alle Med – Observasjonsskjema for sosial utvikling.

Mio – Forkortelsen står for «matematikken – individet – omgivelsene». Dette verktøyet kartlegger barnets matematiske utvikling.

Barnehagen har **meldeplikt** til barnevernet dersom det er grunn til bekymring.

Meldepliktige forhold kan dreie seg om mangel på stimulering, kontakt, beskyttelse, utrygge familieforhold, barnets egen atferd, vold og/eller seksuelle overgrep m.m.

Vårt samarbeid med barnevernet er et positivt tiltak for barns trygghet i hverdagen.

All dokumentasjon fra Soltoppen barnehage tar utgangspunkt i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver og barnehageloven.

Barnehagepersonell er underlagt **taushetsplikt**, men er **opplysningspliktig**.

Dagsrutine i Soltoppen

Alle barn skal være i barnehagen innen kjernetiden starter.

Soltoppens kjernetid er fra 09.30-13.30

07.15: Barnehagen åpner

07.15 - 08.30: Frokost for de som har med mat hjemmefra

09.30 - 11.00: Pedagogisk opplegg

11.00 - 12.00: Lunsj

12.00 – 13.30: Sovestund, påkledning, lek ute/inne

13.30 – 14.30: Ettermiddagsmat og frukt

14.30-16.15: Utelek/innelek + opprydding

16.20: Takk for i dag, alle bør hentes innen **16.20**

16.30 Barnehagen stenger

Kosthold

Vi legger vekt på et variert og sunt kosthold i Soltoppen barnehage. I tråd med vår visjon om å lære i naturen samtaler vi med barna om veien fra jord til bord.

Vi støtter barns matdanning og matglede ved å tilby et mangfold av ferske råvarer, samt et bredt utvalg av pålegg.

→ Barnehagen serverer ikke frokost. Barn som skal spise frokost i barnehagen medbringer egen matpakke.

→ Barnehagen serverer varmmat to dager i uka

→ Ettermiddagsmat består av knekkebrød med smøreost og ulike typer frukt.

→ Hvis foreldre ønsker at barna skal ha noe annet til ettermiddagsmaten, må dette medbringes selv.

→ Barna må ha med egen vannflaske til barnehagen. Disse skal sendes med hjem **hver dag** for vask.

Bursdagsfeiring

Vi markerer bursdager ved at bursdagsbarnet får velge og pynte bursdagskrone, en kappe og en bursdagsstol. Det blir også en bursdagssamling hvor vi synger bursdagssang og “fyrer” opp raketter og serverer smoothie. Foresatte som ønsker kan servere med kake, is, fruktspyd eller annet selv, hvis ønskelig. Lille Sol og Store Sol har hver sin bursdagskalender og bursdagsmarkeringer.

Brannvern

Vi har to brannvernuker i løpet av et barnehageår. Bjørnis, Eldar og Vannja blir brukt som et arbeidsverktøy i barnehagen under brannvernukene. En brannkonstabel har som regel et møte med skolestarterne hvor det formidles viktig informasjon angående brannvern. Deretter får alle barna hilse på brannkonstabelen og oppleve brannbilen innvendig, samt prøve brannslangen. I løpet av brannvernukene lærer vi om brannvern i samlingsstunder og vi trener på rømningsveier i ulike situasjoner.

Planleggingsdager

Barnehagen har totalt syv planleggingsdager til rådighet i løpet av et barnehageår. Plandagene blir brukt til blant annet kompetanseheving, kurs og planlegging av barnehagens drift for personalgruppen. Barnehagen plikter til å gi beskjed minst to-fire uker i forveien.

Planleggingsdager:

- 8.august 2022
- 26.september 2022
- 16.november 2022
- 2.januar 2023
- 19.mai 2023

Vi gjør oppmerksom på at det kan forekomme korte frister, da kommunen gir invitasjon kort tid før kurs.

Det er **to** planleggingsdager til gode i løpet av barnehageåret 2022/2023 og foresatte vil få beskjed så fort personalet har fastsatt dato.

ÅRSHJUL/KALENDER

MÅNED	BARN	FORESATTE	KOMPETANSEPLAN
AUGUST	Tilvenning.	-Tilvenning f.o.m 09.08.22 -Informasjonshefte deles ut til alle nye foreldre. -Foreldremøte 29.08.22 -Oppstartsamtale med nye foreldre.	Tema: Tilvenning og årsplanarbeid Personalmøte 17.08.22
SEPTEMBER	Fortsetter med tilvenning. Brannvernuke 38	- DUGNAD uke 37	Planleggingsdag: 26.september (kurs). Tema: Arbeid med årsplanen, kommunikasjon og evaluering. Barnehagebasert kompetanseheving.
OKTOBER	Markering av FN-dagen uke 42, 22.oktober 2021 Besøk av 1.klassinger	- Høstmesse 5.oktober	Personalmøte: 03.10.22 og 24.10.22 Tema: Besøk av rådgiver på PPT, tidlig innsats og mobbing.

NOVEMBER	<p>Juleforberedelser.</p> <p>Pepperkakebaking.</p>	<p>- Foreldresamtaler</p>	<p>Personalmøte: 28.11.22</p> <p>Tema: Faglig utvikling, HMS-arbeid og tilbakemeldingskultur.</p>
DESEMBER	<p>Juleaktiviteter.</p> <p>Lucia markering UTE: 13.12.22 kl. 16.00</p> <p>Nissefest: 19.12.22</p> <p>- Kirkebesøk og julevandring for 4-5 årsgruppen.</p>	<p>-Juleferie f.o.m. 22.12.22 – 03.01.23</p> <p>- Oppstart tirsdag 3.januar 2023</p>	<p>Personalmøte: 12.12.22</p> <p>Tema: Planlegging av Lucia og nissefest. Evaluering, vurdering og refleksjon av pedagogiske opplegg dette halvåret.</p>

MÅNED	BARN	FORESATTE	KOMPETANSEPLAN
JANUAR	Vinteraktiviteter Vinteraktivitetsdag		Planleggingsdag: 02.01.23 Personalmøte: 16.01.23 Tema: Forberedelser og planlegging til neste halvår.
FEBRUAR	Vi markerer samenes nasjonaldag 6.februar 2023		Personalmøte: 13.02.23 Tema: Risikovurdering, case-arbeid og felles refleksjon.
MARS	Påskeaktiviteter Påskeforberedelser Markere barnehagedagen 15.mars 2023 -Påskelunsj for barna 28.03.23	-Påskeferie registreres, gi beskjed til barnehagen om barna skal ha ferie	Personalmøte: 06.03.23 og 27.03.23 Medarbeidersamtaler: Ped. ledere og ped. medarbeidere.
APRIL	Brannvernuke	-Foreldresamtaler -Barnehagen er stengt grunnet påskeferie uke 05.04.23 – 10.04.23. Åpner 11.04.23	Personalmøte: 11.04.23 Tema: Årsplanarbeid for barnehageåret 2023-2024

MAI	<p>Mai-aktiviteter og forberedelser</p> <p>17.mai-markering, vi går i tog 16.mai</p>	<p>- Dugnad 10.05.22</p> <p>- Foresatte er velkommen til å se oss gå i 17.mai tog</p>	<p>Personalmøte: 08.05.23 og 29.05.23</p> <p>Tema: Årsplanarbeid for barnehageåret 23/24 + forberedelse til nasjonaldagen</p>
JUNI	<p>Sommerfest 20.juni 2023</p>	<p>-Oslo tur og overnatting med skolestarterne 1.juni – 2.juni</p> <p>-Sommerfest for barna i barnehagen 20.juni 2023</p>	<p>Personalmøte: 12.06.23</p> <p>Tema: Refleksjonsarbeid og halvtårsevaluering.</p>
JULI	<p>SOMMER og ingen pedagogiske opplegg.</p> <p>Sommerferie-avvikling Barnehagen har sommerferie i ukene: 29, 30 og 31. Siste dag: 14.juli 2023</p>	<p>-Betalingsfri måned</p> <p>- Husk å sende med matpakke til barna både til frokost, lunsj og 14-måltidet.</p>	<p>Planleggingsdag: Kommer etter hvert</p> <p>Tema: Årsplanarbeid for barnehageåret 2023-2024</p>

(Med forbehold om endringer)

VISJON OG KJERNEVERDIER

Visjon: «Et trygt sted å være og sammen i naturen lære»

«Medvirkning – Mestring – Mot»

«Et trygt sted å være og sammen i naturen lære» er vår visjon. Medvirkning, mestring og mot er kjerneverdiene vi jobber for. En barnehage der du selv får være med å bestemme, sette grenser og utfordre deg selv. Der du får være med i planleggingen, der de voksne anerkjenner din medvirkning og verdsetter deg; Dét er et *trygt* sted å være.

Soltoppen støtter barns utvikling og progresjon etter deres premisser og forutsetninger. Medvirkning, mestring og mot avhenger av hverandre. Ved å la barna få medvirke kan de få et eierskap til deres egen hverdag. Når barn får muligheten til å ta avgjørelser og mestre oppgaver de møter. I de avgjørelsene kan de oppnå og styrke mot til annet ansvar i fremtiden. Personalet i barnehagen observerer mestring hver dag, og vet hvor viktig disse opplevelsene er for at barna skal imøtekomme nye utfordringer. Når barna opplever mestringsglede, kan dette styrke deres selvtillit og selvfølelse.

Naturen vår er unik, og vi skal gi barna et godt forhold til å være ute. Vi er ute hver dag og går flere turer i uken der vi gir barna nyttige verdier de kan lære av. Personalet legger til rette for at både planlagte og spontane aktiviteter gir mening og kan gi gode opplevelser.

Soltoppens personale betrakter alle barn som viktige aktører i egen hverdag. Vi har et overordnet tema gjennom hele året; **natur**. Dette blir veien inn for prosjekter og pedagogiske aktiviteter gjennom året med personalet som støttende stilas og oppfølgere på barnas initiativ. Vi bruker deltagende og ikke- deltakende observasjoner for hva som interesserer barna og knytter dette opp mot naturen i ulike prosjekter.

I mestring ligger starten på utviklingen av en god selvfølelse. Mestring gir glede og lyst til å prøve mer og fortsette å oppnå mestringsfølelsen.

Ved å ta barnas interesser på alvor gir vi rom for mestring og medvirkning som kan styrke for deres selvbilde. Personalet i Soltoppen benytter alle fagområder inn under én, slik at vi sammen kan knytte våre prosjekter til vårt hovedfokus som er naturen. På denne måten opplever vi at det blir mer sammenheng for barna i hverdagen. Personalet bygger broer mellom fagområdene slik at det kun er fantasien som kan sette grenser for prosjektene. Felles refleksjon er det viktigste vi gjør for å høre og se barna, og for å finne veien videre. Ved å møte barn med romslige samtalemønstre, blir de sett på som subjekter hvor de får mulighet til å selv reflektere.

Vi i Soltoppen barnehage er opptatt av å se barn som subjekt ved å lytte og prøve å tolke deres nonverbale språk, samt være observant i forhold til det barna uttrykker i handling. Vi er opptatt av at voksne i barnehagen gir rom for barns perspektiv og opplevelser. Her ligger inngangsporten til å vise respekt for barnas intensjoner og opplevelsesverden, samt å møte dem som medmennesker (Bae,2016). Barna vil bli møtt av voksne som er nysgjerrige og opptatt av barnas budskap. Vi er opptatt av å ta vare på naturen og naturfaglig danning ved å gi gode naturopplevelser.

*«Ha mulighet til å:
Si **hva** jeg ønsker å si
når jeg vil
til **hvem** jeg vil
på den **måten** jeg vil»*

-Linda Burkhart/Gayle Porter

FAGLIG DEL

Livsmestring

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen.» (KD,17)

Selvstendighet er en viktig del av barnets positive dannelsingsprosess. I dette bygger vi opp for at barnet kan føle mestring og «jeg kan»- opplevelsen. Samarbeidet med barnehage og hjemmet er viktig for at dette målet oppnås, samt er dette en fordel for barnet selv til videreutvikling. Soltoppen jobber for at alle barn skal få et godt selvilde og selvtillit. Vi ønsker å fremme det beste i barnet og legge til rette for utvikling av en god selvfølelse. Vi jobber aktivt med å se og bekrefte barns mestringssituasjoner. Hvert barn skal få utvikle seg fra sitt eget ståsted og bli den beste versjonen av seg selv.

Lek

Leken har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen og den skal ikke måles i læringsutbytte. Leken er det viktigste i et barns hverdag. Det er her de lærer, utforsker, gleder seg, øver samhold og omtanke. Leken er barns beste lærer og som barnehagepersonale skal vi alltid legge til rette for en god lek. Lekens egenverdi anerkjennes, og den får en sentral plass hver dag i barnehagen, ute og inne. Når barna får oppleve samhandling med hverandre, kan dette starte eller bygge videre på relasjoner mellom barna. Betydningen av vennskap skal verdsettes og vi skal påse at barn får god mulighet til å leke med barn i alle aldre. Vi stiller som støttende stiler og hjelper barna med kommunikasjon i leken slik at den blir god for de som vil leke sammen, og de som vil leke alene.

I Soltoppen barnehage tilrettelegges det for at alle skal kunne delta i lek. Alle skal ha noen å leke med og alle skal ha en venn. Vi oppfordrer barna til å være inkluderende og åpne, vise omsorg i lek, samtidig som det skal være rom for å leke for seg selv. I lek utvikler barna sosial kompetanse hvor de samhandler med andre mennesker. De får en forståelse for at egne behov må ses i sammenheng med andres behov. Vår jobb i Soltoppen er å ivareta det enkelte barns og gruppens behov i lek. Det er vår oppgave å sørge for at alle barn får positive sosiale erfaringer i barnehagen.

Hvordan arbeider Soltoppen med lek?

- Vi gir rom for frilek.
- Vi anerkjenner lekens egenverdi.
- Vi deltar, regisserer, støtter og verner barnas lek.
- Vi observerer og veileder barn i lek.
- Vi jobber med samspillsregler og hjelper barn med å inkludere hverandre i leken.
- Vi bygger oppunder vennskapsrelasjoner og oppfordrer til nye.

Læring

I Soltoppen støtter vi oss til Erikssons psykososiale teori om at utvikling skjer gjennom hele livet. De fleste barn er nysgjerrige, kreative, og lærelystene og derfor møter vi dem med kjerneverdiene våre; *medvirkning, mestring og mot*. De skal utvikle en positiv holdning til at de kan lære og mestre. Leken skal være en arena for barnas læring, så den får stor plass hver dag. Vi skaper et stimulerende miljø for barna som kan støtte opp om deres lyst til å leke. Ved genuin *lyst* til leken blir læring en selvfølge på veien, det er i leken de lærer. Gjennom prosjektarbeid får barna medvirke hvor veien går videre og hvordan prosessen utvikler seg, med fokus på lek og læring. Sammen skaper vi den naturlige læringen i lek.

Innholdet i barnehagen skal gi barnet erfaringer fra alle fagområdene i rammeplanen og utvikling av språklig kompetanse vektlegges. Hverdagssituasjonene som måltid, rydding og påkledning skal planlegges og gjennomføres på en slik måte at barnet får gode lærings- og mestringsopplevelser de tar med seg videre i livet.

Læring oppstår kontinuerlig i hverdagen gjennom lek, observasjon, samspill og omsorg. Barna lærer gjennom alt de erfarer og opplever.

Hvordan arbeider Soltoppen med læring?

- Støtter oss til det sosiokulturelle læringssynet hvor læring skjer i samspill med andre
- Vi skaper felles refleksjon og undring i møte med barn
- Vi jobber for å styrke barnets lyst og mot til mestring og selvfølelse
- Vi ser på barn som aktører
- Vi lærer barn å tåle motstand og sette grenser for seg selv

Danning

«Dannelse er det som sitter igjen når du har glemt alt du har lært» (Ellen Key).

Danning er en kontinuerlig prosess som er tett sammenvevd med omsorg, lek og læring. I rammeplanen står det: «Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette». Det er et overordnet begrep for all læring i barnehagen og de voksne påvirker samspillet gjennom holdninger og erfaringer. Danning bidrar til at barna skal utvikle egne tanker, refleksjoner og kunne ta valg og tro på seg selv. Barnehagen støtter barna til å oppnå mot, ved å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverdenen.

Hvordan arbeider Soltoppen med danning?

- Vi anerkjenner barna som et subjekt.
- Vi er bevisst betydningen av voksenrollen og gir romslige samtalemønstre.
- Vi lar barna medvirke i sin barnehagehverdag ved at personalet er åpne for innspill fra barna.
- Vi oppfordrer barna til «jeg kan» innstilling, hvor mestring og selvtillit kan vokse. «*learning by doing*» - John Dewey.

Omsorg

Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Det å gi barna mulighet til å vise omsorg, samt ta imot omsorg, er grunnlaget for utviklingen av sosial kompetanse og det er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv. Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit og omsorg til seg selv og andre.

I barnehagen skal alle barn oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelpen og støtten de har behov for. Barnehagen legger aktivt til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn-barn og barn-voksen. Dette gir grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet arbeider for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter egne omsorgshandlinger. Spesielt viktig blir omsorg i leken der vi oppfordrer alle barn til å være åpne og omsorgsfulle ved å inkludere, samtidig som det skal være lov å vise omsorg for seg selv ved å leke alene.

Hvordan arbeider Soltoppen med omsorg?

- Personalet dekker barnas behov for mat, hvile, lek og sosialt samspill med andre
- Barna blir sett og anerkjent for sin egenverdi
- Personalet gir barna bekreftelse, nærvær, tid og tilgjengelighet
- Personalet lærer barna om normer og regler, hvordan en er mot andre, samt veileder barna i konfliktløsning
- Personalet setter grenser for barna
- Personalet stiller som gode forbilder ved å vise respekt, høflighet og takknemlighet

Mobbing

Mobbing i barnehagen defineres som:

“Handlinger fra voksne og barn som krenker barns opplevelser av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet”.

Mobbing er et fenomen som kan starte i barnehagen. For å forebygge mobbing blant barnehagebarn, kreves det tidlig innsats og systematisk arbeid.

1.januar 2021 tredde det i kraft ny mobbelov i barnehagen som omhandler nulltoleranse for mobbing og pålegger barnehagene forebyggende arbeid.

Barnehageloven § 41: Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

Forskning viser at sosialkompetanse hos barn er med på å forebygge mobbeatferd, blant annet på grunnlag av at barn med høy sosial kompetanse kjennetegnes av at de klarer å sette seg i andres situasjon. Sosial kompetanse vil gi barn bedre grunnlag for å klare å løse konflikter, og de ser konsekvenser av sine egne handlinger i større grad. I Soltoppen jobber vi derfor mot å fylle barnas «verktøykasse» med sosiale ferdigheter som de kan bruke i møte med hverandre. Vi støtter oss til det sosiokulturelle læringssynet og jobber mye med sosial kompetanse hos barna. Dette gjør vi i lekegrupper, språkgrupper, og ved å øve på å sette ord på følelsene våre.

Hvordan arbeider Soltoppen med mobbing?

- Personalet deltar i kompetanseheving om lek og læring og har som mål å unngå utestengelse
- Personalet er aktivt deltagende i leken
- Personalet observerer systematisk og reflekterer over kvaliteten i samspill
- Personalet deler barnegruppen i mindre grupper for å sikre tilstedeværelse

- Personalet samtaler med barnegruppen om følelser, vennskap, kommunikasjon og mobbing gjennom hvert barnehageår

Sosial kompetanse

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver sier at *“sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill”* (KD,2017). Sosial kompetanse består av et sett ferdigheter som naturlig inngår i en helhet i barnas samspill, for eksempel selvfølelse, empati, prososial atferd, selvhevdelse og selvkontroll. Vi jobber mot at barna skal få selvfølelse og oppleve egenverd, gjennom at de får medvirke, oppleve mestring og føle mot. Vi jobber for utvikling av empati ved å være rollemodeller som har forståelse for andres perspektiver, tanker og følelser. Vi hjelper barna i Soltoppen å sette ord på følelser og kjenne etter i situasjoner. Hvilke ferdigheter som er aktuelle, vil avhenge av situasjonen og sammenhengen. Personalet i barnehagen er derfor opptatt av å bevisstgjøre handlinger og følelser i situasjoner. I relasjonene til voksne og barn i barnehagen videreutvikler barnet den sosiale kompetansen som det trenger i relasjoner til andre mennesker generelt. I Soltoppen jobber vi med sosial kompetanse både med rollespill, dramatisering og barnesamtaler. Vi er bevisste og tilstedeværende i situasjoner, og hjelper barn å sette ord på følelsene sine, og veileder til hvordan man kan behandle hverandre ved å øve oss på å sette oss i den andre sin situasjon. Vi oppfordrer barn til å bruke ordene sine og kjenne etter i kroppen hva som rører seg. Vi jobber for å utvikle barnas emosjonelle kompetanse ved å øve på evnen til å gjenkjenne, regulere og sette navn på følelser.

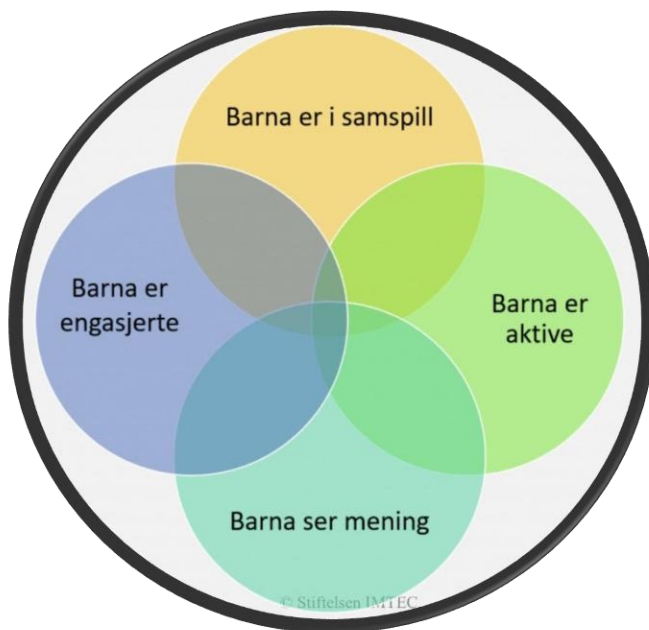
Kompetanseheving

Soltoppen barnehage har deltatt på Sandefjord kommunes kompetansehevingstiltak og har siden 2019 jobbet med å implementere Sandefjord kommunes standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune. Soltoppen har vært med på dette prosjektet siden 2019 under området «LEK OG LÆRING».

I år 2022-2023 er vi med på:

- fLeks – Fysisk aktiv lek i Sandefjords barnehager
- Stine Sofie – barnehagepakke
- Våg å se- våg å handle (kurs om vold og overgrep mot barn)

«Barn lærer best når de er aktive og engasjerte, og opplever mening i samspill med andre»

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planlegging, dokumentasjon og vurdering av det pedagogiske arbeidet gir oss mulighet for refleksjon over egen praksis, noe som igjen setter oss i stand til å utvikle og forbedre barnehagen som pedagogisk virksomhet. Barn og foreldre har rett til å medvirke i disse prosessene.

Derfor planlegger, dokumenterer og vurderer vi

- Planleggingen gir personalet grunnlag til å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet og skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa.
- Dokumentasjonen er grunnlag for refleksjon, læring og informasjon og skal fungere som kvalitetssikring av arbeidet i barnehagen.
- Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet og skal sikre at alle barn får ett tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon, evaluering og vurdering skjer gjennom:

- Brukerundersøkelse annen hvert år
- Ståstedsanalyse for personalet
- Samarbeidsutvalget
- At personalet er lydhøre for hvordan barna opplever innholdet i barnehagen
- Tidlig innsats og barnesamtaler
- Evalueringer av pedagogiske planer hver uke
- Evaluering av barnehageåret

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.

OVERGANGER

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen» (KD,17).

I Soltoppen barnehage tilpasser våre rutiner og organiserer tid og rom slik at barnet får tid til å etablere relasjoner med barn og voksne. Det er viktig for oss at barnet opplever å føle seg trygg og bygger trygge relasjoner til barn og voksne. Tilvenningen skjer alltid ut ifra barnets egne forutsetninger. I Soltoppen inviterer vi nye barn på besøk til barnehagen flere ganger før oppstart. Vi har samtaler med foreldrene både før oppstart og en oppfølgingssamtale etter oppstart. Vi er oppmerksomme på måten barnet håndterer starten i barnehagen og tilpasser dager, lengde og atskillelsen fra foreldre på bakgrunn av det. Vi er åpne for å tilpasse oss rutiner barnet har med seg hjemmefra og gjør individuelle tilpasninger slik at barnet får de rammene det trenger.

De to siste årene har vi hatt et litteraturprosjekt på liten avdeling i forbindelse med barnehageoppstart, hvor alle nye barn som skal starte i barnehagen får med samme bok hjem, som ett overgangsobjekt. Dette for at barn og foreldre kan bli kjent med boken hjemme og vi kan bruke den som noe trygt de kjenner hjemmefra.

Sandefjord kommune har en «Standard for tilvenning i barnehage», men som nevnt over så ser vi hvert enkelt barns behov og samarbeider med hjemmet om overgangen til barnehagen og at det blir en trygg oppstart.

Les mer om Sandefjord kommunes standard for tilvenning i barnehager: [standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](https://www.sandefjord.kommune.no/hjemmeside/pdf/standard-for-tilvenning-i-barnehage)

Overgang barnehage og skole

Alle overganger for barn er sårbare, også overgangen fra barnehage til skole.

Barnehage og skole har et felles ansvar for at barn kan møte begge institusjonene med nysgjerrighet og tillit til egne forutsetninger. Overganger er en naturlig del av livet, også for små barn. Det er viktig å markere overgangen, og at den er trygg, forutsigbar og planlagt.

Rammeplanen sier at barnehagen skal i samarbeid med skolen tilrettelegge for barns overgang fra barnehage til skole. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem.

Sandefjord kommune har et eget års-hjul med foreldremøter, besøksdag og skolen inviterer barn og foreldre til «møt-skolen» dager, hvor barna møter hverandre før de begynner i 1.klasse, blir kjent med skolens inne og uteområde og møter sine lærere.

I barnehagen har førskolebarna et eget opplegg med skoleforberedende aktiviteter en til to ganger i uka kalt skolegruppa. Siste året i barnehagen skal være litt ekstra stas å være eldst med tanke på aktiviteter, utflukter, utfordringer og ansvar. Hovedfokuset for skolegruppen skal være å jobbe med selvstendighet. Skolegruppen bruker aktivt aktivitetshefte «Trampoline» som legger vekt på lek og læring, undring og refleksjon, språkstimulering og begrepsforståelse.